

# ธรรมานาคาส์

เพื่อให้ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและส่งเสริมให้กำลังพล ทอ. มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

## "การวะ ๖"



ศัพท์ว่า "การวะ" แปลกันว่า ความเคารพ หมายถึงความเอื่อเพื่อ มักจะพูดติดต่อกันว่า ความเคารพเอื่อเพื่อและมักจะใช้คู่กับคำว่า "นับถือบูชา" โดยความหมาย ก็คือ การปฏิบัติดีปฏิบัติชอบยกย่องเชิดชู ไม่ลบหลู่ดูหมิ่น ในบุคคลนั้นๆ และในธรรมนั้นๆ ตลอดถึงในวัตถุนั้นๆ อันเป็นที่ตั้งแห่งความเคารพ ซึ่งในที่นี้มี ๖ อย่าง คือ

๑. ความเอื่อเพื่อในพระพุทธเจ้า คือเคารพเอื่อเพื่อนับถือบูชาด้วยอามิสและด้วยการปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ทางกาย วาจาใจ อันประกอบด้วยความเชื่อความเลื่อมใสในพระพุทธเจ้า แม้ดับขันธปรินิพพานนานแล้ว ก็ไม่ลบหลู่ดูหมิ่น

แม้ทำท่าเล่นพูดเล่นเพื่อสรวลเสเฮฮา ก็ไม่ควรต้องเคารพ  
สํารวมกิริยามารยาท ในสํมาสํพุทธเจดีย์ทั้ง ๔ ประเภท คือ

ก. พระบรมธาตุเจดีย์ฯ บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ

ข. บริโภคเจดีย์ฯ บรรจุบริวารของพระพุทธเจ้า และ  
สังเวชนียสถาน ๔ ตำบล

ค. ธรรมเจดีย์ฯ บรรจุพระธรรม จารึกพระพุทธรวณะ

ง. อุทเทสิกเจดีย์ อันได้แก่พระพุทธรูป

๒. ความเอื้อเฟื้อในพระธรรม คือเคารพเอื้อเฟื้อ ๗๗  
เลื่อมใสในพระธรรม คือคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหมด  
แม้วัตรกัที่จารึกพระธรรมก็ต้อให้ความเคารพ ไม่เหยียบย่ำ  
ข้ามกราย

๓. ความเอื้อเฟื้อในพระสงฆ์ คือเคารพเอื้อเฟื้อ ๗๗  
เลื่อมใสในพระสงฆ์ คือภิกษุ (สามเณร) ทั้งที่เป็นอริยสงฆ์ ทั้ง  
ที่เป็นสมมติสงฆ์ แม้กาสาวพัสตร์ คือผ้าย้อมน้ำฝาดที่  
พระสงฆ์นุ่งห่มอันเป็นดุจธงชัยในพระพุทธศาสนา ก็ต้อให้  
ความเคารพ ไม่แสดงกิริยาอาการล้อเล่นดูถูกดูหมิ่นพระสงฆ์  
ซึ่งเป็นผู้สอนพระธรรมรักษาพระธรรมนำพระศาสนาสืบต่อมา  
ไม่ขาดสาย ตั้งใจกราบไหว้ และปฏิบัติตามคำสั่งสอนของ  
พระสงฆ์ ซึ่งเป็นผู้แทนพระพุทธเจ้า

๔. ความเอื้อเฟื้อในความศึกษา คือเคารพเอื้อเฟื้อใน  
ความศึกษาตั้งใจศึกษาหาความรู้ความเข้าใจความชำนาญ  
ในสิ่งที่ควรรู้ ทั้งคดีโลกทั้งคดีธรรมสิ่งที่ควรศึกษาหาความรู้  
ในทางโลก ได้แก่ศิลปวิชาสาขาต่างๆ ซึ่งเป็นทางให้ดำรงชีพ  
อยู่โดยพาสุกในโลก สิ่งที่ควรศึกษาหาความรู้ในทางธรรม

ได้แก่ไตรสิกขา คือ ศีลสมาธิ และปัญญา ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยสนับสนุนให้ดำรงชีวิตอยู่ด้วยความสงบร่มเย็น ไม่มีความเดือดร้อน

ฉะนั้น ควรเคารพเอื้อเฟื้อในคามศึกษาทั้ง ๒ ฝ่าย ไม่เบียดเบียน ไม่ดูหมิ่น ควรปลุกฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา ลงในคามศึกษา ทำคามศึกษาให้บริบูรณ์ยิ่งขึ้น

๕. ความเอื้อเฟื้อในความไม่ประมาท คือเคารพเอื้อเฟื้อในความไม่ประมาทในที่ ๔ สถาน โดยใจความก็คือ มีสติควบคุมกาย วาจา จิต ในกาลทำพูดคิดอย่าให้ผิดสม่าเสมอ ไม่พลั้งเผลอ ในที่ทุกสถาน ในกาลทุกเมื่อ

๖. ความเอื้อเฟื้อในปฏิสันถารคือต้อนรับปราศรัย คือความเคารพเอื้อเฟื้อในปฏิสันถาร ๒ อย่าง คือ

ก. อามิสปฏิสันถาร ต้อนรับแขกด้วยวัตถุสิ่งของ เช่น ที่นั่งที่พัก ข้าว น้ำ เป็นต้น

ข. ธรรมปฏิสันถาร ต้อนรับแขก ด้วยการกล่าวเชื้อเชิญสนทนาปราศรัยด้วยไมตรีจิต และจัดแจงอามิสให้พอสมควรแก่ฐานะของแขก ตามสมควรแก่ฐานะของตน

\*\*\*\*\*

อ้างอิง : หนังสือทางก้าวหน้า สำนักพิมพ์ตะวันธรรม พ.ศ.๒๕๔๐



จัดทำโดย : กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

คุณอก.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้กำลังพลของ ทอ.มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ